

3_2018

Arken

NORGES
UNGE
KATOLIKKER

NORGES UNGE KATOLIKKER
JORDEN VÅRT HJEM

Arken er Norges Unge Katolikers blad for barn og unge i alderen 4-12 år.

Norges Unge Katolikker (NUK) er en landsdekkende sammenslutning av katolske barne- og ungdomslag som har sitt utspring i de katolske menighetene i Norge.

NUK er et fellesskap hvor barn og unge har sin egen plass og kan treffe andre katolikker.

NUK som organisasjon baserer sitt arbeid på tro-skap til Kirken, og arbeider i samråd med biskopene på stiftsplan, og sogneprestene i de enkelte menighetene.

NUK støttes av biskopene i de tre katolske stiftene i Norge.

Til grunn for alt NUKs arbeid ligger de tre nøkkelbegrepene Tro, Fellesskap og Handling slik det er beskrevet i organisasjonens formålsparagraf.

Redaksjon:

Jennie Vu (redaktør)
Anna Selmer Olsen
Marta Bivand
Joanna Bivand
Duc Khiem Nguyen
Teresa Thanh Truc Huynh Nguyen (layout)
Maria Ruiz Ulltveit-Moe
Sara Tørnquist
Gabriela Beukers

Bidragstyttere:

Ivan Vu
Stephanie Beukers
Sunniva Fongen

Forsidebilde: Akil Mazumder

Utgiver: Norges Unge Katolikker
Adresse: Akersveien 16a, 0177 Oslo
Konto: 3000 16 91399
Telefon: 232 19 540
Epost: nuk@nuk.no
Web: www.nuk.no
Trykk: Møklegaards Trykkeri AS

I ARKEN

Leder	3
Vår jord - Guds gave	4
Emanuel, fisken og ekornet	6
Ivan intervjuer på ministrant-NM	7
Saras tanker: Jordan vårt hjem	8
Vi kan hjelpe til!	10
Siden sist	12
Helgentegneserie: St. Therese av Lisieux	14
Oppgaver for de eldste	16
Ta vare på jordkloden vår	18
Norsk-polsk tekst: Hva sier pave Frans om miljø?	20
Det kreative hjørnet: Fuglemater laget av melkekartong	22

KJÆRE FORELDRE!

Denne gangen er tema for Arken **Jorden vårt hjem**. Yes, hvis det høres kjent ut så var det tema for Adventsaksjonen 2011. Jeg valgte dette temaet fordi det er et veldig relevant tema i dagens samfunn.

Gud skapte jorden, vårt hjem, og det var en gave til oss. For å vise takknemlighet og respekt for denne gaven er det en naturlig oppgave eller plikt til å passe på og ta vare på den. Vi mennesker har i mange år gjort skade på hjemmet vårt. Før visste vi ikke det, men nå som vi har tilegnet oss den kunnskapen er det mulig å gjøre noe med problemet. Eller ihvertfall endre holdning og begynne gradvis.

Jeg har en del ganger tråkket på tyggis som folk bare har spyttet på bakken. Dette er både ekkelt og unødvendig. Om vi ikke hadde vært så late og kanskje tenkt litt på hvilke konsekvenser det gir så blir det en god start. Dyr i havet dør fordi masse plast er etterlatt eller havnet på havet, fordi plast bruker mange år på å bli nedbrutt. Men egentlig forsvinner de ikke, de brytes ned til mikroplast. Så småe biter at man kun kan se det gjennom et mikroskop. Mitt tips her er å bruke søppelkasse og resirkulere om det er mulig.

Lær og vis barna hvor man skal putte søpla eller hva som skjer med det ved gjenvinning. Fortell dem om hvorfor det er bra og vis dem hva de ikke skal gjøre. Luft tanken med forbruk av leker og klær. Sett ting gjerne litt på spissen: I noen land får man bot av å forsøple - tenkt på det du! Så tenk på de små og de neste generasjonene som kommer. Vi må gi dem en sjanse til å oppleve naturen som vi opplever den. For alle som har vært til fjells eller sett andre spektakulære verk i verden sier at det bare må oppleves på ekte, og ikke kun i bilder.

Når det er sagt så vil jeg meddele at Gabriela Beukers ikke vil være en del av redaksjonen lenger. Takk for dine bidrag og den tiden du har vært her! Og dermed har vi plass til flere i redaksjonen! Føler du kallet? Eller kanskje du har et barn eller ungdom hjemme som du tror kanskje kan bidra med tegninger eller tekster til bladet? Ta kontakt med Arken@nuk.no ved interesse.

Hilsen
Jennie Vu

Av P. Khiem Duc Nguyen. Foto: Wikimedia Commons.

Vår jord – Guds gave

Vi sier ofte at jorden er vårt hjem, og det er helt riktig. Vi har alltid bodd her og vi vil fortsette å bo her i en lang stund til. Jorden er vårt – hjem, kjære hjem. Men hva er grunnen til at vi kaller jorden vårt hjem?

Skapt av Gud

Husker dere sangen: "Alt er skapt av deg, å Gud, ved din makt og på ditt bud, luft og lys og sjø og land, fugl i skog og fisk i vann." I Bibelen kan vi lese at Gud skapte alt og Han skapte universet og alt det rommer på seks dager.

Det var på den sjettede dagen Adam og Eva ble skapt, og det står videre: " Så tok Herren Gud mennesket og satte det i Edens hage til å dyrke og passe den." Dette betyr at jorden er Guds skaperverk og mennesket har fått den i gave. En viktig ting står i den korte setningen. Mennesket har fått jorden, ikke for å gjøre hva det vil med den, men for å passe på den.

Ødeleggelse

Kjenner dere til sangen: "Heal the world, make it a better place. For you and for me, and the entire human race. There are people dying. If you care

enough for the living, make it a better place - for you and for me." De fleste liker denne sangen av Michael Jackson. Selv om den er fin, beskriver den samtidig den triste tilstanden vår jord er i.

Alt Gud hadde skapt, var godt og perfekt. Hva hadde så skjedd med vår jord, vårt kjære hjem? Adam og Eva ble lurt og fristet av slangen, djevelen, og de ville ikke lenger passe på jorden etter Guds oppskrift. De prøvde å gjøre alt selv. Jorden var først perfekt å leve i. Menneskene kunne leve sammen med dyrene, Gud og menneskene kunne gå på tur sammen, og det var ingen ødeleggelse. Likevel prøvde menneskene å endre på dette. De trodde de kunne gjøre det perfekte bedre. Er det virkelig mulig – å gjøre det perfekte enda bedre? Jo mer de prøvde på det, desto verre ble det hele.

Menneskene har siden forurenset verden, vi forsøpler mer enn før, vi ødelegger den vakre naturen. Nå lurere mange på om det er for sent å redde jorden, vårt kjære hjem.

Omvendelse

Har dere sett filmen Wall-E? Om ikke så langt inn i fremtiden ville jorden bli så ødelagt at det ble

umulig for menneskene å leve her. Det var ikke lenger planter og blomster å se. De bestemte seg for å finne en ny planet, og roboter ble laget for å gjøre noe med forsøplingen, i håp om å kunne redde planeten. Jorden så til å være forlatt. Men så skjedde det noe. Høydepunktet i filmen var da robot Wall-E fant en liten sårbar plante og det ga håp til menneskene som måtte leve i et romskip uten mål i verdensrommet. Filmen har en lykkelig slutt. Det var ikke robotene som klarte å fikse vår jord. Det var menneskene som så at de selv måtte ta ansvaret, de måtte forandre levemåten, og de måtte personlig være med på å passe på jorden. Deres romskip vendte tilbake og de var engasjerte i gang med å fikse jorden.

Arbeid i fellesskap

Vi må ikke vente til at jorden blir ødelagt før vi omvender oss. Vi kan starte arbeidet her og nå. Vi kan hindre katastrofer før de skjer. Dette arbeidet

”

Heal the world, make it a better place. For you and for me, and the entire human race. There are people dying. If you care enough for the living, make it a better place - for you and for me.

kan ikke hver og en gjøre alene. Vi trenger å stå sammen og vi må danne fellesskap.

Jorden var perfekt i begynnelsen fordi Gud også var en del av vårt fellesskap. Vi passer på den, men det er Gud som gir den liv og lar den bære frukt. Vi trenger å lære av våre feil og den største av dem er ikke å prøve å fikse problemer alene, eller uten Gud. Det vil bare bli verre uten Ham.

Når Gud er med i vårt arbeid, vil det gi oss den største fordel: Vi trenger bare å bidra og gjøre vårt beste, og Gud vil bringe frem gode resultater. Han har skapt alt og Han vil forvandle vår lille innsats til noe stort.

Alt er skapt av deg, å Gud,
Ved din makt og på ditt bud.
Alt som lever her på jord,
priser deg, vår Skaper stor!

Av Marta Bivand.

Emmanuel, fisken og ekornet

Emanuel sitter og ser på bilder fra sommerferien på iPaden. Det var så deilig med varm sommer. Nå er det høst. Regnet pisker mot vinduet. På bildet står Emanuel og pappa og fisker. De har hver sin fiskestang. Emanuel må le. Han kommer på at han fikk noe helt annet enn fisk på kroken. Han fikk noe plastskrot. Det var litt mystisk og vanskelig å si hva den plastsaken kan ha vært før den havnet vannet...

Pappa dukker opp. Han ser på Emanuel, og så på iPaden, og så på Emanuel igjen. «Hm, hva er det du gjør her nå, Emmanuel?» sier han. «Jeg ser på bilder, vel! Og det må vel være lov?» roper Emmanuel. «Ok, ok, ikke rop» sier pappa. «Men hva var det du så på nå da?» spør han.

«Se her» sier Emmanuel. «Husker du da jeg fisket plast?» fortsetter han. «Ja» sier pappa. «Det er helt grusomt med all den plasten som ødelegger for livet i havet, og på stranden. Tenk at folk bare slenger fra seg ting, og så tenker de ikke hva som skjer etterpå. Lenge etterpå. At det ødelegger hjemmet til fiskene.» fortsetter pappa.

«Se» utbryter Emmanuel. «Hæ» sier pappa, som fortsatt tenker på fiskene og plasten i havet. «Det er et ekorn, det løper oppover greinen i treet der!»

svarer Emmanuel. «Nei men, du har jo helt rett! Se så fint det er, med svær hale og så sprettent det er!» sier pappa.

«Tenk, treet og skogen er hjemmet til ekornet, akkurat som havet er hjemmet til fisken» sier Emmanuel. «Og så er det på en måte vårt hjem også, både havet og skogen» fortsetter han. «Da burde vi mennesker være litt flinkere til å ta vare på hjemmet vårt, både i skogen og i havet. Jeg håper at vi ikke ødelegger hjemmet vårt helt, i alle fall» avslutter han.

«Jeg håper også det, Emmanuel» sier pappa. «Nå vet du hva jeg kommer til å si, ikke sant?» spør han. «Jada» svarer Emmanuel furtent. «Nå må du legge deg» skal du sikkert si. «Du har helt rett. Men, jeg har en aftenbønn som vi kan be, som handler om akkurat det vi snakket om. Du skal få finne den fram på iPaden, når du har fått på pysjamas og pusset tennene» avslutter pappa.

Emmanuel er ikke helt fornøyd med å måtte legge seg. Men han finner fram bønnen på iPaden, og han og pappa ber aftenbønn.

Bønnen finner dere på baksiden av bladet.

Av Ivan Vu.

Ivan intervjuer på ministrant-NM

Hva vil du bli når du blir stor?

Fotballspiller og skal spille for Rosenborg.
MARTIN (11) TØNSBERG

Advokat eller nonne.

MERISHA (11) OSLO

Tannlege.
SARA (9) OSLO

Advokat..
JAKOB (9) OSLO

Farmasøyt.
THANH (11) TØNSBERG

Flypilot.
OLIWIER (12) MOLDE

E veitskje.
MARIA REGINA (11) MOLDE

Militær, soldat.
JOHNY (9) ÅLESUND

Oppfinner og mekaniker.

PHILIP (10) OSLO

Vet ikke helt, prest kanskje? Eller kanskje ikke.

MAGNUS (11) TØNSBERG

Saras tanker

Global oppvarming, plast og søppel ødelegger jorda vår.

Vi må hjelpe til for å redde den. Og vi barna er framtiden og de som kommer til å leve på jorda, nå det er kanskje for seint.

Snart blir det mer plast enn fisk i havet. Great Barrier reef blir grå og døende.

Plasten som vi kaster på bakken kan fly bort til havet og lande i en stakkars hvals mage. Jeg blir redd at når jeg blir stor, ser ikke jorda ut som den skal lenger. Forurensning oppvarmer jorda. Planter dør og trær blir hogget ned. Vi tar opp plass og dyrene får mindre å leve på. Men det er ikke for seint .

Hvis vi bruker mindre plast, ikke sløser med vann, og bruker mer fornybar energi så kan vi greie det. I noen land er det til og med plastposeforbud. Det syns jeg det burde bli i Norge også. Alle må jobbe for å redde jorda. Handlenett og vesker kan vi bruke isteden. Sugerør trenger vi ikke. Jeg synes at det er altfor mye plastemballasje på frukt og grønnsaker i butikkene. Noe som er spesielt irriterende er tyggis.

Ja, det smaker godt men det er bare plast med smak. Som vi spytter på bakken til den blir flekkete av tyggisklumper. Fugler og andre dyr spiser dem og får dem ikke ut av munnen og dør.

Vi bruker også altfor mye papir. Noen resirkulerer de ikke engang. Pant må vi pante og plast må vi sortere og resirkulere. Sånn kan vi fortsette i mange år. Det blir ny plast, nytt papir og nye flasker. Mat kaster vi separat og det blir til gjødsel som vi kan bruke for å hjelpe andre planter med å vokse og biogass. Regnskogen er også i fare. Vi hogger ned tre på tre og alle de dyrene som bor der mister hjemmene sine. Palmetrær blir hogget ned for palmeolje. Hvis vi kan kjøpe mindre av tingene som bruker palmeolje kan det hjelpe.

Vi kan bruke flere solcellepaneler for strøm og vindmøller også. Fornybar energi er bra. Nå begynner flere og flere busser å bruke biogass som er veldig miljøvennlig.

"La bilen stå, ta den grønne blå" har jeg ofte sett på trikker og det er sant. Tar vi mer busser og flere trikker så sparer vi mye. Elektriske biler er greit å

Av Sara Tørnquist. Tegning: Sara Tørnquist.

bruke, og de fleste burde kjøpe elektriske biler. Går vi til skolen eller sykler til skolen sparer det også mye.

Det er ikke for seint å redde jorda. Ikke ennå. Gjør vi alt vi kan så blir jorda et fint sted å bo i fremtiden også. Spar papir, resirkulér, bruk fornybar energi og gå til skolen. Gjør alle dette så greier vi det.

Vi kan hjelpe til!

På jorden bor det i dag over syv milliarder mennesker, og vi blir flere! Alle menneskene må ha mat, klær, et hus å leve i, en skole å gå på og veier å kjøre på. Hvis alle i verden får dette så tenker vi at verden blir et bedre sted å leve? Vi har lært å si takk for alt det vi får, men hjelper det å si takk for maten når man kaster halvparten av det som ligger på tallerkenen? Dette må vi få en slutt på!

Gud skapte jorden for at vi skal kunne bruke den. Han skapte oss med fri vilje sånn at vi kan bruke den til hva vi vil. Men vi må huske på at du og jeg ikke er de eneste som bor her på jorden. Det bor først og fremst andre mennesker som ikke har det like godt som oss her. Det bor fugler under himmelen, fisker i havet og dyr på land her. De trenger også mat og et sted å bo. Ta vare på disse dyrene, for de gir oss mat og medisiner.

Jorden vår tåler ikke alt det vi gjør med den. Den kan bli syk, akkurat som oss mennesker. Mennesker kan få et virus. Da får vi feber og vi fungerer ikke som vi skal. Da er kroppen vår så fin at den slåss mot viruset sånn at vi kan bli friske igjen. Vi vil ikke at jorden skal få feber på grunn av oss. Jorden blir varmere og da blir det vanskeligere for oss å leve på jorden. Men du kan stoppe det ved å gjøre disse små tingene!

1. Du kan sykle til trening i stedet for å bli kjørt.
2. Du kan hjelpe til å resirkulere søppelet hjemme.
3. Hvis du ser søppel ute på veien kan du plukke det opp og kaste det. For hvem har vel lyst på skitne veier?
4. Fortelle om søppel og global oppvarming til andre.
5. Og du kan be!

Det kan virke som om dette ikke har noe med jorden, dyr eller mennesker å gjøre. Men da tar du helt feil! Den plastposen du plukker opp fra veien kan ha fulgt med regnvannet og havnet ute i havet. Du kan ha reddet en fisk, en sel eller en and fra å ha blitt kvalt. Søppelet du resirkulerer kan bli brukt på nytt. Da slipper vi å få store, stygge søppeldynger. Det kan bli laget rullestoler, leker eller hus til de som trenger det. Hvis du sykler mer, brukes det mindre bensin. Luften blir renere. Trær, blomster og dyr får det bedre, og jorden slipper å bli så varm. Og jo flere som vet om dette, jo bedre!

Dette kan virke smått og nytteløst, men husk at den Hellige Mor Teresa sa:

“Selv føler vi noen ganger at det vi gjør bare er en

dråpe i havet, men havet hadde ikke vært like stort uten den dråpen.”

Alt det vi gjør har noe å si for fremtiden vår og de som kommer etter oss. Er det ikke da deilig å tenke at vi kan gjøre verden bedre? Men vi må også huske å be for at andre mennesker ønsker å gjøre det samme, spesielt dere, for Gud hører særlig på barna.

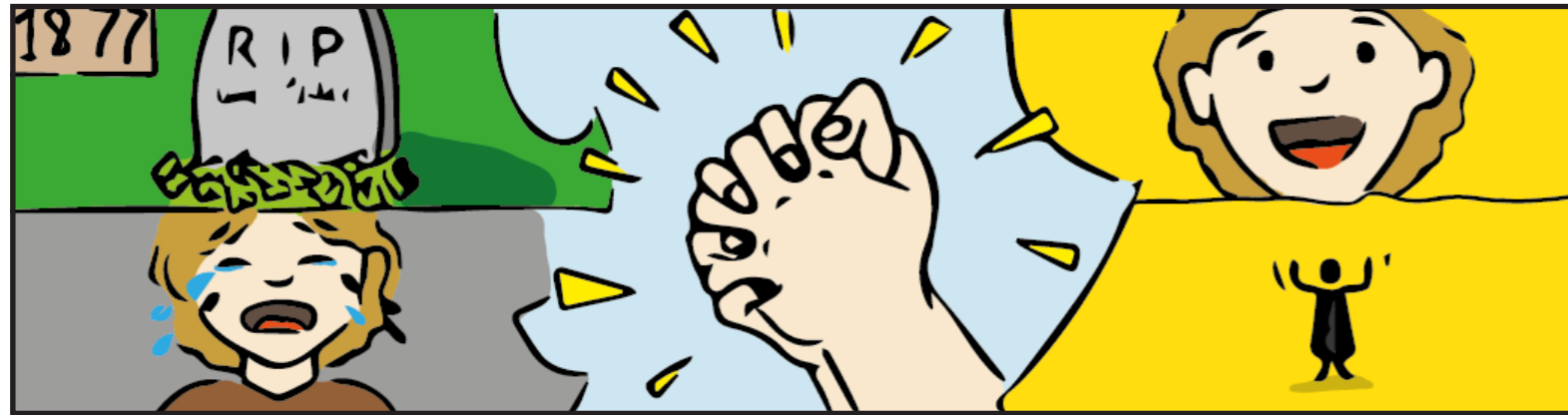

Helgentegneserie:

Tekst: Anna Selmer Olsen. Tegning: Jennie Vu.

Therese ble født i 1873 i Frankrike. Moren til Therese døde da Therese bare var 4 år gammel. Derfor ble hun fort lei seg, og begynte veldig lett å gråte dersom det skjedde noe fælt.

Derfor ba hun ofte til Jesus om at han skulle hjelpe henne med å slutte å begynne å gråte så lett.

Etter en tid ble hun mye sterkere og tålte mer, og hun fikk en sterk vilje.

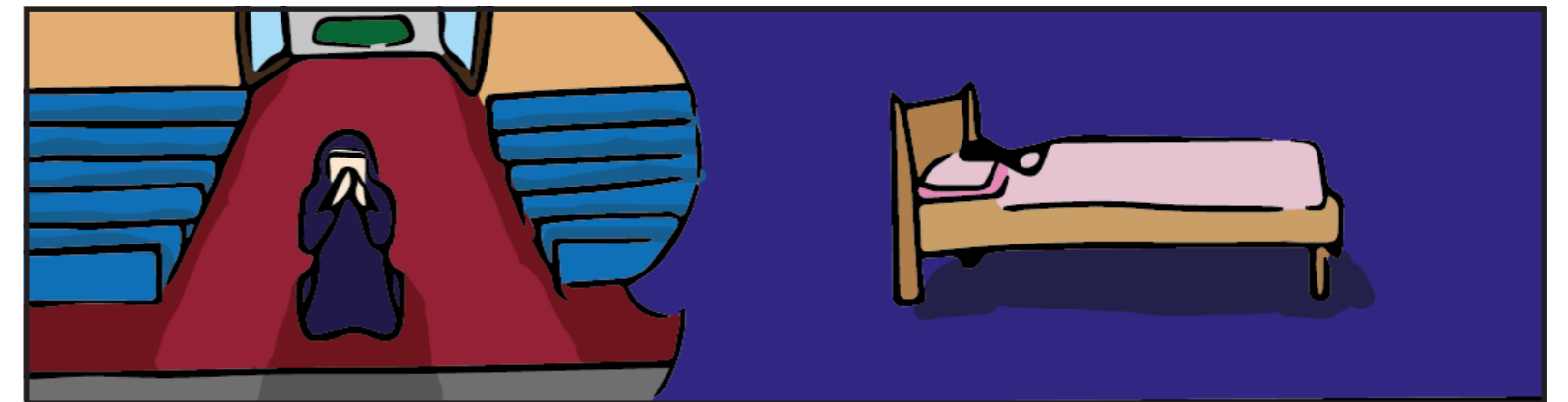

Da hun var 14 år gammel, ville hun bli nonne. Men hun fikk ikke lov å bo i klosteret, fordi hun var for ung. Hun spurte biskopen også, men han sa også nei.

Til slutt dro hun til Roma, og ville spørre paven om han kunne hjelpe henne. En prest som jobbet for paven møtte henne og så at hun hadde veldig lyst, og han hjalp henne å bli nonne.

St. Therese av Lisieux

Mens hun var nonne i klosteret, hadde hun det veldig vanskelig og vondt. Likevel ba hun mye til Gud. Hun klagde aldri og var snill med de andre nonnene.

Hun ble etter hvert veldig syk med en sykdom som heter tuberkulose, og hun skjønte at hun snart kom til å dø.

Hun hadde så mye smerter mens hun var syk, at doktoren trodde det var umulig! Men Therese sa at hun hadde blitt vant til å ha det vondt, så det gikk bra.

Hun døde av sykdommen. Og etter hun var død, lukket kroppen hennes godt. Etter hvert ble hun helgen.

Hun er nå en helgen som hjelper de som har det vondt og er i smerter.

Av Anna Selmer Olsen.

Oppgaver for de eldste

OPPGAVE 1

En ting vi kan gjøre for å ta vare på planeten vår, er å sortere søppelet vårt! Mye av søppelet vårt kan gjøres om til andre ting og brukes på nytt. Prøv å se om du kan finne de ulike søppeldunkene vi skal sortere ting etter i kaoset av bokstaver under:

P	A	N	T	P	A	S	Q	Ø	L
A	F	G	W	M	T	F	T	X	A
P	G	L	Y	E	V	Ø	S	M	J
I	O	A	L	T	R	C	P	P	H
R	E	S	T	A	V	F	A	L	L
B	S	S	G	L	F	B	P	A	I
U	I	A	R	L	D	D	P	S	S
N	M	B	S	L	O	A	Æ	T	K

Det er disse ordene du skal lete etter

- Papir
- Papp
- Restavfall
- Glass
- Metall
- Plast
- Pant

OPPGAVE 2

Hva skal i hvilken søppeldunk?

Sett strek fra søppelet til hvilken dunk det skal kastes i!

Vi må ta vare på jordkloden vår

Av Gabriela Beukers. Tegning: Stephanie Beukers.

Nesten hele jordkloden vår består av hav og vann, og søppel i havet er et stort problem over hele verden. Hvert år havner flere tonn med søppel i havet, og 75% av dette er plast. Det er mye plast! Faktisk, så er nesten alt rundt oss laget av plast, og veldig mye er ting vi ikke en gang tenker over. For eksempel er det plast i tyggegummi, plast i tannbørsten som vi pusser tennene med hver kveld, eller til og med i noen av klærne vi bruker.

Plast varer nesten evig og er derfor et miljøproblem for jordkloden vår. Visste du at det tar 450 år før en plastflaske som ligger ute brytes ned? Hvis vi ikke plukker opp plasten etter oss, kan sjødyr og fugler sette seg fast i den og i verste fall drukne hvis ingen redder dem. Mange dyr tror også søpla er mat og spiser den. De tror de blir mette, men egentlig får de ikke i seg den næringen de trenger for å overleve.

Plast som ligger lenge i havet, brytes ned til noe som heter «mikropartikler». Dette er bittesmå plastbiter som går i ett med havoverflaten, som vi nesten ikke kan se. Plasten blir da vanskeligere å plukke opp. Dyrene kan ikke surre seg inn i plasten mer, men plasten kan fremdeles skade på andre måter fordi

den fortsatt er i vannet. Hvis vi spiser fisk som har svømt i et hav med plastpartikler, betyr det at også vi kan få det i oss. Dette er ikke sunt for hverken sjødyr, fugler eller mennesker.

Selv om mange er flinke og kildesorterer plastavfall, kan det være flere årsaker til at plasten havner i naturen. Man kan miste plast ved et uhell, det kan havne i naturen ved flom og andre naturkatastrofer, eller når noen er så dumme at de kaster plast i naturen med vilje. Derfor må vi passe på jordkloden og ta ansvar for vår egen forurensing og plukke opp søppel og plast i naturen.

Så hva kan du gjøre for å ta vare på jordkloden vår?

PASSER DU PÅ JORDKLODEN VÅR?

Se hvor mange bokser du kan sette kryss i:

- Jeg vil invitere venner og ha en ryddeaksjon.
- Jeg kildesorterer all søppel riktig.
- Jeg sier nei takk til unødvendig plast som sugerør, plastkopper, plastbestikk og plastposer.
- Jeg sier ifra når jeg ser noen kaste søppel på bakken.
- Jeg plukker opp søppel og flasker som ligger i veikant, skogen eller i sjøen.
- Jeg bruker plastfrie alternativer som for eksempel handlenett i tøy i stedet for plastpose.
- Jeg går, sykler eller tar kollektiv trafikk for å forhindre utslipp av klimagasser.
- Jeg panter alt, alltid!

Av Joanna Bivand. Foto: Wikimedia commons.

Hva sier pave Frans om miljø?

Laudato Si' heter pave Frans siste encyklika. Men kanskje skal vi begynne med å si hva en encyklika egentlig er? Det er et brev, et ganske langt brev, fra paven til alle mennesker. Det ser ut som en liten bok. I denne boken skriver paven om ting som er veldig viktig. Laudato Si' – om omsorgen for vårt felles hjem. Vårt felles hjem er vår jord, som vi alle skal passe på.

Paven Frans skriver om mange problemer som vi møter i dag. Han skriver om forurensning, global oppvarming, avfall, mangel på rent vann og om fattigdom. Virker det litt vanskelig for deg? Det er vanskelig. Disse problemene er vanskelige å løse. Derfor er det så viktig at alle bidrar til å beskytte miljøet. Vi kan gjøre ganske mye sammen. Hvordan kan du bidra? Har du kildesortering hjemme hos deg? Hvis ja, så kan du sortere søppel. Ikke kast søppel på gaten eller i parken, kast det i søppelspann. Hva gjør du når en av dine leker blir ødelagt? Kanskje kan du prøve å reparere den i stedet for å kaste den med en gang og kjøpe en ny. Det betyr veldig mye for miljøet at alle bidrar. Pave Frans skriver om alt dette i encyklikaen sin. Kanskje virker det litt enklere nå?

Pave Frans skrev denne encyklikaen for å minne oss om at det er Gud som skapte jorden vår. Gud gav oss jorden for at vi skulle beskytte den, ikke ødelegge den. Paven skriver at vi må passe på miljøet vårt og på hverandre. Kanskje kan du lese hele pavens brev en dag – den lille boken Laudato Si'. Det er verdt det.

Co papież Franciszek mówi o ekologii?

Laudato Si' – tak nazywa się encyklika napisana przez papieża Franciszka. Zacznijmy od tego, co to w ogóle jest encyklika. To jest list, bardzo długi list od papieża do wszystkich ludzi. Wygląda jak taka mała książeczka. Papież pisze w niej o sprawach, które są bardzo ważne. Laudato Si' to encyklika poświęcona trosce o wspólny dom. Naszym wspólnym domem jest ziemia, o którą wszyscy powinniśmy się troszczyć.

Papież Franciszek pisze w swoim liście o wielu problemach. Pisze również o zanieczyszczeniu środowiska, o ociepleniu klimatu, o odpadach, o braku czystej wody i o biedzie. Wydaje ci się to wszystko trochę trudne? To jest trudne. Te wszystkie problemy są trudne do rozwiązania. Dlatego tak ważne jest, aby każdy z nas starał się dbać o środowisko. Razem możemy dużo zrobić. Jak to zrobić? Czy w twoim domu jest osobny kosz na śmieci na papier i plastik? Tak, to segreguj śmieci. Nie wyrzucaj śmieci na chodnik ani w parku, tylko do kosza. A co zrobić, gdy popsuje się jakaś zabawka? Może lepiej spróbować ją naprawić, zamiast od razu wyrzucać i kupować nową. Każda taka mała rzecz, którą zrobisz ma duże znaczenie. O tym wszystkim pisze do nas papież Franciszek. Może teraz wydaje się to trochę łatwiejsze.

Papież Franciszek napisał tę encyklikę, aby przypomnieć nam, że to Bóg stworzył ziemię. Dał ją nam ludziom, żebyśmy się nią opiekowali, a nie niszczyli. Papież pisze, że mamy się troszczyć o nasze otoczenie i o siebie nawzajem. Może kiedyś przeczytasz cały list papieża – małą książeczkę Laudato Si' warto!

Av Maria Ruiz Ulltveit-Moe. Foto: Maria Ruiz Ulltveit-Moe.

DET KREATIVE HJØRNET:

FULGEMATER LAGET AV MELKEKARTONG

Temaet for denne utgaven av Arken er JORDEN VÅRT HJEM. I det kreative hjørnet skal vi derfor gjenbruke en melkekartong og lage en fuglemater som ser ut som en ugle. Høsten nærmer seg og det blir vanskeligere for fuglene å finne mat. Ved å legge ut litt frø eller gamle brødrester, kan du hjelpe fuglene med å bli mette i magen.

Du trenger:

- ♦ En skylt melkekartong
- ♦ Tusj
- ♦ Saks/tapetkniv
- ♦ Vannfast maling og pensel
- ♦ Avispapir
- ♦ Lim, gjerne litt sterkt, for eksempel superlim
- ♦ Snor
- ♦ Hullemaskin
- ♦ En liten pinne
- ♦ Fuglemat

1: Det første vi skal gjøre er å tegne noen streker på melkekartongen med en tusj, slik at vi vet hvor vi skal klippe. Vi starter med vingene til uglen på sidene av melkekartongen.

2: Så lager vi et hull foran på kartongen. Det er her fuglene kommer til å hente maten sin.

3: Nå skal vi male melkekartongen. Velg hvilken farge du vil! Lilla, blå, grønn eller rosa – det er opp til deg! Jeg valgte fargen gul. Bruk et avispapir som underlag og mal melkekartongen. Det er viktig at du bruker maling som tåler vann, fordi fuglemateren skal stå ute.

4: Tegn øyne på uglen din. Jeg brukte papp fra en annen kartong som øyne. Du kan også bruke korker fra to melkekartonger som øyne om du vil det. Klipp ut en trekant av annen returkartong og lim det fast som nebb.

5: Lim fast toppen av melkekartongen. Du kan stifte den fast om du ikke har lim. Til slutt er det bare å henge opp uglen din ute i naturen og fyller på med mat med jevne mellomrom.

Her er en liste med ulike typer mat du kan legge på fuglemateren din:

- Tørt brød, brødsalker eller rester etter bakevarer som boller eller kake
- Havre, helkornhvete
- Kokte, kalde poteter
- Solsikkefrø

Lovet være du, min Herre, med alt du har skapt. Særlig for herr bror Solen, som gir oss dagen, og du gir oss lys ved den.

Og den er skjønn og stråler med stor glans. Av deg selv, aller høyeste, er den et avbilde.

Lovet være du, min Herre, for søster Månen og stjernene, på himmelen skapte du dem klare og kostelige og vakre.

Lovet være du, min Herre, for bror Vinden og for luften og skyene og himmelen og allslags vær, for ved det lar du all din skapning få livets opphold.

Lovet være du, min Herre, for søster Vannet som er nyttig til alt og ydmykt og kostelig og vakkert.

Lovet være du, min Herre, for bror Ilden, for ved den lyser du opp i natten. Og den er skjønn og sterk og mektig.

Lovet være du, min Herre, for søster Jorden, vår mor, som oppholder oss og som leder oss og frembringer frukter og gress og fargerike blomster.

Lovet være du, min Herre, for alle dem som tilgir av kjærlighet til deg og lider vondt og overlast.

Lykkelig er den som bærer det med tålmod, for av deg, aller høyeste, skal han få sin krone.

Lovet være du, min Herre, for vår søster den legemlige død, som ikke noe levende menneske kan unnslippe. Ve den som dør i dødssynd.

Lykkelig den som lar din hellige vilje skje, for den annen død skal ikke ramme ham.

Lov og velsign min Herre og takk ham, og tjen ham med stor ydmykhet.